

HANGTÖRÉS

TDK 2017. KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEKCIÓ

YANG ZHU QING

ELŐSZÓ

A MAI VILÁGBAN MEGANNYI ZAJ ÉR MINKET: KÖZLEKEDÉSZAJOK AZ UTCÁRÓL, TÁVOLI REPÜLŐ MORAJLÁSOK, MINDIG VAN VALAMI, AMI MIATT NINCS NYUGALOM. MÉG AKKOR IS, HA VÉGRE HAZAÉR AZ EMBER ÉS ÚGY ÉRZI PIHENHET. AZ OTTHON KÉNYELMÉBEN AZONBAN AZ ÓRA KATTOG FOLYAMATOSAN, KINTI BESZÉLGETÉSEK SZŰRŐDNEK BE, AMI ELVONHATJA A FIGYELMÜNKET. SOHA SINCS CSEND. LASSAN ELTŰNIK AZ ÉLETÜNKBŐL. A HANGOKRA, A NESZRE, VALÓJÁBAN MINDIG KIFELE FIGYELÜNK, FOGVA TARTJÁK A FIGYELMÜNKET. HA OLYKOR EGYSZER TÉNYLEG ELTŰNNEK EZEK A ZAJOK, MAGUNKRA MARADVA VÉGRE ELTŰNIK A KINTI FÁRASZTÓ VILÁG IS. MILYEN RITKÁN VAN EZ. A HANGOK ILYENKOR MEGTEREMTENÉK A KINT ÉS BENT KAPCSOLATÁT?

EGY TANULMÁNY SZERINT BIZONYÍTOTT, HOGY A CSEND GYÓGYHATÁSÚ. MINDENKI SAJÁT TAPASZTALATA SZERINT IS, AZT MONDHATJUK, HOGYHA CSENDBEN VAGYUNK, MENTÁLIS KAPACITÁSUNK FELTÖLTŐDIK, ÚJRAFOKOZÓDIK A FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ, DÖNTÉSHOZATAL ÉS TERVEZÉS. EZT TÁMASZTJA ALÁ, HOGY EGY TÁJ LÁTVÁNYÁNAK SZÉPSÉGÉT, EGY DALLAMOT CSAK A KÜLVILÁG KIZÁRÁSÁVAL LEHET ÉLVEZNI, BEFOGADNI.

SŐT OLYAN KUTATÁSOK IS OLVASHATÓK, MELYEK BEN ARRÓL ÍRNAK, KÉT TELJES ÓRA CSEND ELÉG AHHOZ, HOGY AZ AGY HIPPOCAMPUS NEVŰ RÉGIÓJÁBAN BEINDULJON A NEUROGENEZIS, AZAZ EKKOR ÚJ IDEGSEJTEK KEZDENEK FEJLŐDNI.

A CSEND DEFINÍCIÓJA UTÁN KERESVE, AZT TALÁLTAM ÉRTELMEZÉSÉRE, HOGY A CSEND EGYFAJTA ZAJTALAN ÁLLAPOT, AMI MOZDULATLANSÁGGAL JÁR EGYÜTT. EGY HÁBORÍTATLAN ÁLLAPOT, NYUGODT HELYZET.

ÚGY GONDOLOM A CSEND MÉRTÉKTELENÜL FONTOS SZÁMUNKRA ÉS SZÜKSÉGÜNK IS VAN RÁ.

INTUÍCIÓK

KÖVETKEZŐKÉNT ÖSSZE PRÓBÁLTAM GYÚJTANI, HOGYAN JELENIK MEG EZ A FOGALOM KÜLÖNBÖZŐ TÉMÁKBAN, ÚGY MINT A TERMÉSZETBEN A TÁJ HARMÓNIKUSSÁGA NYUGODTSÁGOT ÁRASZT, MELYBEN MINDEN OLYAN HELYÉN VALÓ.

AZ ÉPÍTÉSZETBEN INTUÍCIÓIM SZERINT LEGINKÁBB A SÍK FELÜLETEK FELELNEK MEG ENNEK, MINT PÉLDÁUL EGY EGYSZERŰ HOMLOKZAT, MELYEN NINCS SEMMIFÉLE DÍSZ. DE LEHET EGY ÉPÜLET DÍSZES IS VAGY TEKTONIKUS, A LÉNYEG, HOGY A KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGOT HANGSÚLYOZZA. TOVÁBBÁ SZINTÉN HASONLÓAN HATNAK AZ ÜRES TEREK, A FELFOGHATÓ, MEGÉRTHETŐ RENDSZEREK, FUNKCIÓ ELRENDEZÉSEK. EZEKNEK LEGTÖBBSZÖR AZ ÉPÍTŐANYAGA A BETON, AMELY TAPINTÁSRA HŰVÖS, DE LEHET SIMA MÉSZKŐ, AKÁR FA IS.

MENNYISÉGBEN ÉS MÉRTÉKBEN A „SEMMI” ÍRJA LE, HISZEN A „SOK” MÁR A CSEND ELLENTÉTJE, AMI AZONBAN INKÁBB A ZAJRA JELLEMZŐ. A ZAJ VAJON MEGFOGHATÓBB, LÉTEZŐBB SZÁMUNKRA, CSAK MERT HALLJUK A FORGALMAS UTCÁT, SZEMÜNKEL LÁTJUK AZ ÖSSZEVISSZASÁGOT? AZ OLYAN, MINTHA VALAMIBEN NINCSEN ÖSSZKOMPOZÍCIÓ. EGY DALLAMBAN AZ ODA NEM ILLŐ HANGOK EGY IDŐ UTÁN ZAJNAK FOGNAK SZÁMÍTANI NEKÜNK. A ZENÉBEN A SZÜNET VISZONT NEM JELENTI AZT, HOGY ELDOBHATJUK VÉGRE HANGSZERÜNKET, HANEM MAGUNKBAN TOVÁBB SZÁMOLJUK AZ ÜTEMET. SZOKTUK MONDANI, A SZÜNET A ZENÉBEN *A NÉMA HANG*.

A ZAJ NEM LÉTEZHET CSEND NÉLKÜL, ÉS FORDÍTVA SEM, HISZEN EGYIKNEK A HIÁNYA A MÁSIK. A ZAJ ÉS A CSEND IS A „HANG” FOGALMÁVAL FONÓDIK ÖSSZE. A HANGOT PEDIG A „FÜL” ÉRZÉKSZERVÜNKKEL ÉSZLELJÜK.

MÁR EKKOR ÉREZTEM, HOGY EZT AZ ELMÉLETI FOGALMAT MENNYIRE NAGY KIHÍVÁS LESZ VIZUALIZÁLNI ÉS INTELLEKTUÁLISAN BEMUTATNI. HISZEN ITT VALÓJÁBAN ÉRZÉKSZERVVÁLTÁSRÓL LESZ SZÓ.

ELŐKÉPEK

ELŐKÉPEKET KERESTEM A „RITMUS” SZÓ GONDOLATÁRA, ILYEN VOLT PÉLDÁUL A TÉGLÁK EGYMÁSRA PAKOLÁSA, EGYMÁS MELLÉ HELYEZÉSE, A RENDEZETTSÉGE KELLEMESEN LÁTVÁNY VOLT, DE A RENDEZETLEN PEDIG FELEMÁS ÉRZELMET KELTETT.

MINT, MÁR EMLÍTETTÜK, HOGY A CSEND VALÓJÁBAN A HANG (ZAJ) HIÁNYA. LEHET-E EZ A VIZUALIZÁCIÓBAN, AMIKOR EL VAN REJTVE VALAMI A SZEMÜNK ELŐL? LÉTEZHET A HANG FOGALMÁBAN IS, MIKOR ELHALLGATUNK VALAMIT?

AZ ÜRES, HIÁNYOS FELÜLETEKRE TALÁLTAM FESTMÉNYEKET IS. AZT ÉREZVE, MINTHA VÁLASZT ADNÁNAK AZ ELKÉPZELÉSEMRE, MINT PÉLDÁUL AMIKOR A ZAJBAN EGYSZERRE JELENIK MEG A CSENDESSÉG IS. MINDEN ILYEN FELÜLET SZINTE EGY KOTTÁNAK HAT.

EGY MÁSIK PÉLDÁN KERESZTÜL SZEMLÉLTETVE: AKI VALAHA HALLOTT FÉMRE KARCOLNI VALAMIT, AZ EMLÉKEZHET ERRE A HANGRA, ÉS MINDEN ILYEN ALKALOM, MIKOR LÁT EGY SÉRÜLT FÉM FELÜLETET, LEJÁTSZÓDHAT BENNE EZ A FÜLSÉRTŐ HANG, AZAZ KONKRÉT ÉRZETET AD EGY LÁTVÁNY.

A GYŰRÖTT FELÜLETEK ÉRDEKESSÉGE, HOGY EGYETLEN ISMÉTLŐDŐ MINTÁT NEM TALÁLUNK BENNE, MIKOR ÖSSZEGYŰRJUK PAPIRGOMBÓCBA A PAPIRT, A GYŰRŐDÉSEK VÉGTELENJE JELENHET MEG RAJTA. A PAPÍR MINŐSÉGÉTŐL FÜGGŐEN RÁADÁSUL KELETKEZHET LÁGYABB, ELNYÚLÓ BARÁZDÁK VAGY ÉLESEBB, EGYMÁSBA AKADT RÁNCOK, MINDEZEK GYÖNYÖRŰ FELÜLETEKET HOZNAK LÉTRE. DE MÁS MEGKÖZELÍTÉSBŐL BELEGONDOLVA: VAJON MILYEN ÉRZÉSEKBŐL KELETKEZTEKHEHETEK...? VAGY MILYEN ÉRZÉSEKET KELTENEK?

GYŰRÖTT FELÜLETEK

ZAJ A CSEENDBEN

ARRA IS RÁ KELLETT JÖNNÖM, HOGY SOKSZOR ÓDZKODUNK A CSENDTŐL, MERT HA MÁR RÉGEN NEM FIGYELTÜNK BEFELÉ, VALÓJÁBAN FÉLELMETES IS LEHET A CSENDEN MEGNYÚLÓ MÉLYSÉG. ELŐKERÜLHETNEK RÉGÓTA ELNYOMOTT ROSSZ ÉRZÉSEK, FÉLELMEK, MELYEKKEL NEM MERTÜNK FOGLALKOZNI ÉS EMIATT ELHALLGATTUK. MINÉL RÉGEBB ÓTA HALLGATTUNK RÓLUK, ANNÁL MÉLYEBBRE SÜLLYEDTEK ÉS ANNÁL NEHEZEBB FELTÖRNI ÉS BESZÉLNI RÓLUK.

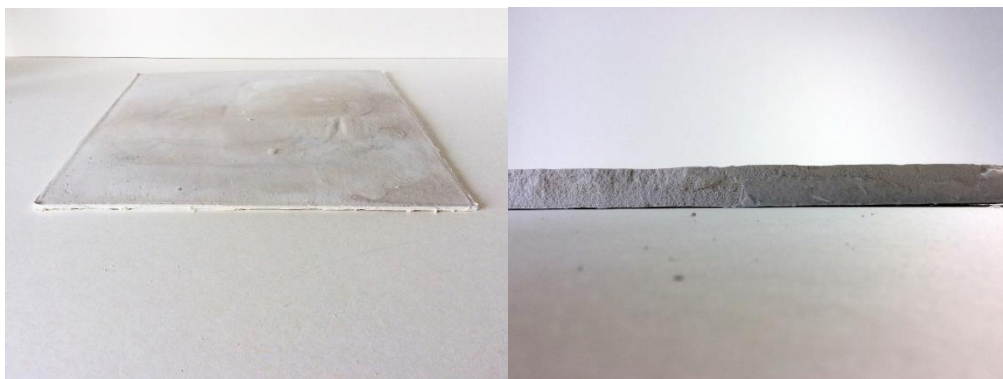
MINÉL TÖBB IDŐT TÖLTÖTTEM EL A LELKI CSENDDEL ÉS GONDOLKOZTAM EL RAJTA, EGYRE INKÁBB AZT KEZDTEM EL ÉREZNI, HOGY SZINTE MEGSZEMÉLYESEDIK, MEGTESTESÜL A CSEND A KÉPZELATEMBEN. A NÉMASÁG FIZIKAILAG MEGTAPOGATHATÓVÁ VÁLT SZÁMOMRA. ELKEZDTEM GIPSSZEL KÍSÉRLETEZNI. EZ VOLT A LEGKÉZENFEKVŐBB ANYAG, MELYNEK TAPINTÁSA MEGDÖBBENTŐEN LÁGY TUD LENNI, SIMA, PUHA ÉS EZEKKEK EGYÜTT EGYSZERRE SÚLYA IS VAN.

LEGELSŐ ALKALMAKKOR AZ ANYAG TISZTA, NYERS SZÉPSÉGÉT FIGYELTEM MINDEN EGYES GIPSZ KIÖNTÉSKOR. HOGYAN MUTATJA MEG MAGÁT TERMÉSZETES VALÓJÁBAN, MEGMUNKÁLÁS ÉS BEAVATKOZÁS NÉLKÜL. MINDEN ALKALOMMAL MÁSHOGYAN FÉNYLETT, MÁS SZÍNE VOLT ÉS FELÜLETE MÁSHOGYAN TÚNT KI A KÖRNYEZETÉBŐL.

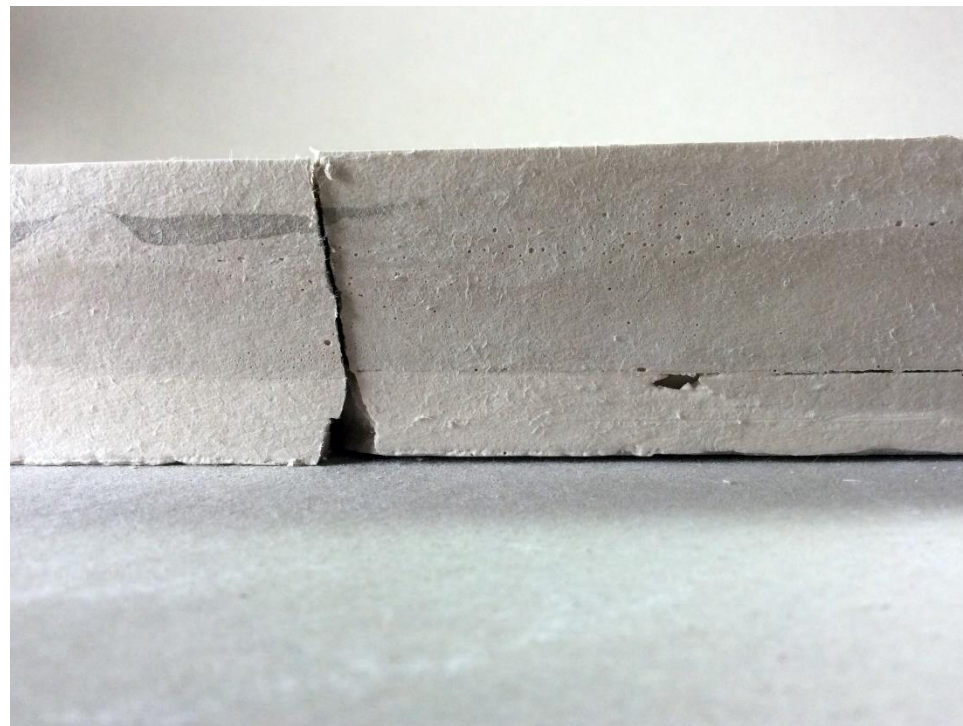
ELŐSZÖR KIKÉSZÍTETT FELÜLETEKRE ÖNTÖTTEM KI, HOGY ELTERÜLJÖN, MAJD KÉSŐBB BEFOGLALÓ KERETEKET GYÁRTOTTAM, HOGY AZ ANYAG TÖMÖRSÉGÉT IS LÁSSAM. A CÉL NEM A BEFOGLALÓ FORMA VOLT, HISZEN ELVENNÉ A FIGYELMET, HOGY AZ ALKOTÁSOK JELENTÉSÉT SZEMLÉLJÜK.

BELEGONDOLVA A CSENDNEK IS KÜLÖNBÖZŐ SÚLYA VAN, HISZEN A CSEND SOK MINDENT REJTHET MAGÁBAN. TARTALMAZHAT EGYSZERRE GYÁSZT, HARAGOT VAGY BÜNTUDATOT ÉS ENNEK ÉRZETE EGYES HELYZETEKKOR MÁS ÉS MÁS. LEHET FINOM, PIHEKÖNNYŰ, RÖVID CSEND, MELY ÉPPEN CSAK LESZÁLLT KÉT EMBER KÖZÉ BESZÉLGETÉS KÖZBEN

ADDIG, AMÍG ÚJABB TÉMÁT TALÁLVA, ÚJRA ELKEZDENEK BESZÉLNI, MINTHA A CSEND KÍNOS, EZÉRT FOLYAMATOSAN MEG AKARJÁK TÖRNI BESZÉDDEL. A VÁRAKOZÓ, IZGATOTT CSÖNDESSÉG IS EGÉSZEN CÉRNAVÉKONY RÉTEGNEK FELELHET MEG, MELY ALIG VÁRJA, HOGY MEGTÖRJÉK.

EZZEL SZEMBEN A LETAGLÓZÓ, DÖBBENT, MÉLY CSENDET, - MIKOR SENKI SEM BÍR HIRTELEN MEGSZÓLALNI VAGY HANGOT ADNI - A LEGNEHEZEBB FELADAT MEGTÖRNI ÉS MEGSZÓLALNI. AZ ASSZOCIÁCIÓT MEGTALÁLVA KÍSÉRLETEZTEM TOVÁBB.

EGY IDŐ UTÁN CÉLTUDATOSAN PRÓBÁLTAM KÜLÖNBÖZŐ VASTAG RÉTEGEKBEN KIÖNTENI A MEGKEVERT ANYAGOT, MEGVÁRTAM, AMÍG AZOK MEGSZILÁRDULNAK. KÉSZ VOLT A CSENDEM, MELYET ÚGY ÉREZTEM, MINDIG IS LÉTEZETT. BENNEM VOLT. ÉS MOST VALÓS LETT.

NEM TUDTAM ABBAHAGYNI A KÍSÉRLETEZÉST ÉS A FOGALOM TOVÁBBSZÖVÉSÉT. LÁTNI AKARTAM AZT A PILLANATOT IS, MIKOR A HANG JELENIK MEG. LÁTVÁNYÁBAN HASÍT ÁT A NYUGODT FELÜLETEN.

ENNEK ÉRDEKÉBEN, ÜTÉSEKKEL RÁKOPPINTVA RÉSEKET HOZTAM LÉTRE A MŰVEKEN. EZEK A RÉSEK SZÁMOMRA OLYANOK VOLTAK, MINT A HALK NESZ, AMIKOR ALIG HALLHATÓAN BESZŰRŐDIK. EGYETLEN RÖVIDKE HANG, AKÁR A LELKIISMERETÜNK HANGJAKÉNT ELKÉPZELVE.

AHOGY A SŰRŰ, KÍNOS CSENDET NEHÉZ MEGTÖRNI, ÚGY HASÍT ÁT ÉLESEBBEN, JÓL LÁTHATÓAN EGY-EGY TÖRÉS A 3-5 CM VASTAGSÁGÚ GIPSZ-ÖNTETVÉNYEKEN.

A FENTI KÉPEN PÉLDÁUL EGY 0,8 CM VASTAG RÉTEGŰ GIPSZ TÖRÉSEI SOKKAL EGYENLETESEBBEK. A KÜLÖNBSÉG A VASTAGABB RÉTEG REPEDÉSÉN CSUPÁN A VONAL SZABÁLYOSSÁGA.

AHOGY TÖBB HANG JELENIK MEG, REPEDÉSEK SOKASÁGA MEGTÖRI AZ ADOTT MÉLYSÉGŰ CSENDET.

A VÉGÉRE ANNYIRA TÖREDEZETTÉ VÁLIK, HOGY NEHEZEN BÍRJÁK EGYMÁST ÖSSZETARTANI.

BEKÖVETKEZIK A PILLANAT, MIKOR A ZAJ FELROBBANTJA ÉS A CSEND SZERTEFOSZLIK, VÉGÜL DARABOKRA TÖRIK.

A CSEND, A HANG, A ZAJ ÖSSZEFONÓDÓ KAPCSOLATA HATALMAS KIHÍVÁS VOLT A SZEMNEK MEGJELENÍTENI ÉS MINDEZT VIZUALIZÁLNI. A LÉTREJÖTT ALKOTÓFOLYAMAT, HASONLÓAN EGY SZOBOR MEGTEREMTÉSÉHEZ, AMELYNEK LÉTREJÖTTE IS GONDOLATOKBÓL ÉS SOK-SOK ÉRZELMEKBŐL SZÜLETETT.

ÖSSZEFOGLALÓKÉNT AZ ALKOTÁSAIM CÉLJA EGY ELGONDOLKODTATÓ FOGALOM JELENTÉSÉNEK INTERPRETÁLÁSA VIZUÁLIS NYELVEN. ÚJRAÉRTÉKELNI RÉSZBEN EGY ÉVEZREDEK ÓTA ISMERT ÁSVÁNYI ANYAG NYERS, FORMÁLATLAN ÉS MEGMUNKÁLATLAN TERMÉSZETESSÉGÉBEN BEMUTATNI. ÉS AZT A KÉRDÉST FELVETNI, HOGY A VÉLETLENSZERŰ ÜTÉSEK ÁLTAL MEGTEREMTETT MŰ MENNYI ÉRZELMET REJTHET MAGÁBAN. ALAPJÁBAVÉVE A MŰVELET RONGÁLÁSNAK SZÁMÍT, HISZEN AZ ELŐTTE HÁBORÍTATLAN FELÜLETETET TÖNKRETESSZÜK. MÉGIS AZ ÖSSZETÖRT GIPSZ RÉTEGEK SOKATMONDÓAK, ÉS AZT BIZONYÍTJÁK, HOGY EGY SÉRÜLT, TÖNKRETETT FELÜLET IS MENNYIRE ÉRTÉKELHETŐ TUD LENNI.